Ч. 90. Львôвъ, Субота 20 листопада (2 грудня) 1882. **Рочникъ III.**

Выходитъ во Львовѣ що Середы и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 4-ôй годинѣ пополудни. Литерат. додатокъ „**Библіотека найзнам. повѣстій**“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.

Редакція, администрація и експедиція пôлъ Ч. 8 улиця Академична.

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылати пôдъ адресою: редакція и администрація „**Дѣла**“ Ч. 8 ул. Академична.

Рукописи не звертаются тôлько на попередне застереженье.

Поодиноке число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. ôтъ одной строчки печатной.

Рекламаціи неопечатаній вôльнй ôтъ порта.

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ переказомъ) до: Администрація часописи „**Дѣло**“ ул. Академична Ч. 8.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:*
на цѣлый рôкъ . . 8 зр.
на пôвъ року . . 4 зр.
на чверть року . . 2 зр.
съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 12 зр.
на пôвъ року . . 6 зр.
на чверть року . . 3 зр.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·—
на пôвъ року , зр. 2·50
на чверть року . зр. 1·25

Для Россіи
на цѣлый рôкъ . . 8 рубл.
на пôвъ року . . 4 рубл.
на чверть року . . 2 рубл.
съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 рубл.
на четверть року . 3 рубл.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . 2 р. 50к.

Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . . 10 зр.
на пôвъ року . . . . 5 зр.
на чверть року . . . . 2·50 зр.
съ дод. „Библіотеки:
на цѣлый рôкъ . 14 зр.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . . 6 зр.

VII. Читателѣвъ въ Россіи просимо мати на увазѣ, що въ вымовѣ *ѣ*=**ji**, *ô*, *û*=**i**, *и* (въ серединѣ и на кôнци словъ)=**ы**, *и* (на початку словъ и по самогласныхъ) = **i**, *ô* (на початку словъ) = **ві**.

Запросины до предплаты
на рôкъ 1883.

Съ новымъ рокомъ 1883 стане „Дѣло“ выходити три разы на тыждень, що вторника, четверга и суботы.

Предплата на „**Дѣло**“ выноситъ на *мѣсяць* **1 зр.**, на *чверть року* **3 зр.**, на *пôвъ року* **6 зр.**, на *цѣлый рôкъ* **12 зр.**

Предплата на „**Библіотеку найзн. повѣстей**“ выноситъ на *чверть року* **1 зр. 25 кр.**, на *пôвъ року* **2 зр. 50 кр.**, на *цѣлый рôкъ* **5 зр.** а. в.

Предплата на „*Дѣло*“ *вразъ съ* „*Библіотекою*“ выноситъ чвертьрôчно 4 зр., пôврôчно 8 зр., цѣлорôчно 16 зр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ выноситъ *для Россіи* чвертьрôчно 3 руб., пôврôчно 6 руб., цѣлорôчно 12 руб. Предплата на „Дѣло“ вразъ съ „Библіотекою“ выноситъ для Россіи чвертьрôчно 4 руб., пôврôчно 8 руб., цѣлорôчно 16 руб. — на саму „Библіотеку“ (безъ „Дѣла“) пôврôчно 2 руб. 50 коп., цѣлорôчно 5 руб. Читателѣ „Дѣла“ и „Библіотеки“ будутъ мати тыжднево що найменше чотыри великихъ печатныхъ аркушѣвъ лектуры рôжнородной, займаючой и поучаючой.

Понеже до кôнця сего року выйде 26 аркушѣвъ розпочатой повѣсти „*Грошѣ а праця*“, проте новоприступаючй предплатники „Библіотеки“ маютъ доплатити 2 зр. а. в., взглядно 2 руб., щобы одержати въ р. 1883 тыхъ 26 аркушѣвъ сеи повѣсти, выданой въ р. 1882, котра скôнчится въ сѣчню або лютôмъ р. 1883.

Для „Библіотеки“ приготованй межи иншими новй повѣсти историчнй: „*Сагайдачный*“ Мордовцева, „*Кудеяръ*“ М. Костомарова и цѣлый цикль дуже займаючихъ переводовыхъ и оригинальныхъ повѣстей.

Предплату слѣдуе пересылати (найлучше переказомъ) до „**Администраціи „Дѣла“ во Львовѣ**“.

„**Дѣло**“ и „**Библіотеку**“ можна также письменно замовляти на цѣлый рôкъ або на пôвроку, а предплату сплачувати мѣсячно, квартально, або пôврôчно. Замовленье мусить въ собѣ заключати имя и прозвиско замовляючого, часъ на якій замовляе, и означенье, якъ буде платитися предплата.

Просимо о точнй адресы.

Редакція и администрація „Дѣла“.

Ôтповѣдь „Reform-ѣ“.

„Kwestya ruska“, „sprawa ruska“, — пôдъ такими заголовками можна теперь дуже часто подыбати статіи въ польскихъ дневникахъ. Найбôльше однакъ „справою рускою“ займаеся краковска „Reforma“ (теперь „Nowa Reforma“), — якъ знову „Czas“ консеквентно мовчитъ, часомъ лишь хиба пробовкне щось таке, що немовь дае пôзнати „либеральнымъ“ своимъ товаришкамъ, що ôтзывы ихъ о „справѣ рускôй“ що найменше „неполитичнй“. Для Станчиковъ „руске пытанье“ есть вже überwundener Standpunkt, и въ тôмъ взглядѣ „Czas“ стае вповнѣ на сторону Станислава Поляновского. Другй дневники, особливожь „Reforma“, не пересвѣдченй еще такъ сильно о тôмъ, що руска справа вже „убита“; щоденный досвѣдъ показуе имъ противнôсть, що „руска справа“ разъ-на-разъ росте, здвигаесь, що разъ бôльшій простôръ займае. Зъ ихъ отже пересвѣдченя, треба до „рускои справы“ якесь становище заняти. И отъ „Reforma“ пôднесла прапоръ „згоды“ съ Русинами. При случаю ôтповѣди на нашй статіи *Политика шовинизму* „Reforma“ закидае Русинамъ, що они надто недовѣрчиво ôтносятся до миролюбивыхъ — чи угодовыхъ Поляковъ. Reforma забувае, що исторія дотеперѣшности ажь надто оправдуе ту недовѣрчивôсть Русинôвъ въ щирôсть згодливости Поляковъ. Що до иншихъ выводôвъ Reform-ы на нашу статю, дала вже „Gazeta polska“ въ Варшавѣ достаточну ôтповѣдь. Тожь не будемо тутъ про се полемизувати съ Reform-ою. Послухаймо що она дальше говоритъ: „Поки щиро-руска интелигенція не выдасть зъ себе досыть численнои и поважнои партіи, котра приналабы щиро простягнену руку до Русинôвъ съ рôвною щиростею, и поки тая партія якимсь выразнымъ, торжественнымъ, жаднои фѣртки до ôтвороту не позôставляючимъ актомъ не дасть гваранти, що вже не поверне на згубнй дороги, котрыми ишла доси значна бôльнôсть рускои интелигенціи, — поти мы обставемъ и мусимъ обставати при давно высказанôмъ мнѣнію: унія съ людомъ рускимъ, хотяйбы и зовсѣмъ прійшло сь поминути руску интелигенцію. Праця надъ рускою просвѣтою люду, хотяйбы навѣть и безъ вашои участи. Помôчь для того люду, въ его нужденныхъ ôтношеняхъ матеріяльныхъ, выдвигненье его зъ пропасти, въ якôй ôнъ сегодня знаходится. Попирати тое, що мае на цѣли розвôй руского языка и рускои литературы, и ôтпирати сильно все тое, що усилуе защѣпити на грунтѣ рускôмъ духа россійского и языкъ россійскій. На конець справедливôсть для справедливыхъ жаданъ Русинôвъ, безъ взгляду на тое, чи интелигенція, накидуючася на провôдникôвъ руского люду, узнасть ихъ, чи нѣ. Такъ поступаючи будемо мати згоду безъ заключуваня якои небудь угоды, — бо людъ пôзнае въ насъ щирыхъ своихъ братôвъ, узнае нашу працю и нашу справедливôсть, а вы — хотячи чи не хотячи — будете мусѣли пôйти за тымъ людомъ“.

Оттакъ „Reforma“ грозитъ рускôй интелигенціи. Зъ такои бесѣды „Reform-ы“ выходитъ, що она уважае руску интелигенцію чимсь ôтрубнымъ ôтъ руского люду, ба навѣть чимсь немовь ворожимъ рускому людови, бо она думае, що се булобы непріятно для рускои интелигенціи, колибъ польска интелигенція старалася помагати рускому людови выдобуватися зъ темноты и матеріяльнои нужды. Тутъ по перше мы мусимо заявити „Reform-ѣ“, що руска интелигенція именно и не мае иншого дѣла, якъ лишь безнастанно старатися о просвѣту и матеріяльне пôддвигненье свого люду, въ чѣмъ власне руска интелигенція стрѣчае тысячй перешкоды и запоры,— ба навѣть кôлько то разôвъ и въ интересѣ польского люду мы промовили щире слово! Мы, руска интелигенція, на скрôзь демократы, и мы зовсѣмъ не ôтрубуемо себе ôтъ люду, якъ се хибно думае „Reforma“. Тымъ тяжше отже, а навѣть просто неможливо Полякамъ „поминути руску интелигенцію“, усунути еи ôтъ вплыву на свôй людъ, а самымъ навязувати съ нимъ „унію“... По друге мы глубоко пересвѣдченй, що теперѣшна польска интелигенція не схоче завдати собѣ того важкого и важного въ своихъ наслѣдствахъ труду: „просвѣчати и пôдносити зъ матеріяльного упадку людъ рускій“, а то для того, що се по просту входитъ въ суперечнôсть съ еи интересами. О правдиву просвѣту и матеріяльне подвигненье руского люду може дбати и дбае теперь тôлько руска интелигенція. Колибъ однакъ зъ межи польскои интелигенціи выдѣлилася численна и поважна партія, котра бы щиро, безкористно и безпôдступно желала рускому людови такои просвѣты и добробыту, якъ мы желаемо людови польскому въ захôднôй Галичинѣ, то така партія певно може числити на щирый привѣтъ рускои интелигенціи.

Чи може интелигенція польска дбати справедливо о просвѣту и добробытъ руского люду, коли въ послѣднôй каденціи сойму галицкого бôльша посѣлôсть (дѣдичѣ) мала 91 голосôвъ на 152 послôвъ, значитъ, мала сильно переважаючу бôльшôсть! Чи властителѣ бôльшихъ посѣлостей стоятъ за просвѣтою не вже самого руского, але и польского люду: чи хотятъ зъ однои стороны бачити въ селянинѣ политично дозрѣлого, самостôйного громадянина, а зъ другои стороны, чи хотятъ, щобы селянинъ не пивъ горѣвки зъ ихъ пропинаціи, — се лишаемо рѣшати самôй „Reform-ѣ“. Репрезентація краева, еи складъ — есть найлучшимъ доказомъ, що польска интелигенція не дозрѣла до працѣ надъ моральнымъ и матеріяльнымъ подвигненьемъ люду. Тая праця зъ конечности спочивае таки єдино на демократичнôй рускôй интелигенціи...

Дослѣды зъ поля статистики.

II.

Русины, Поляки и Жиды въ Галичинѣ.

Найбôльша маса Русинôвъ, Поляковъ и Жидôвъ проживае въ Галичинѣ. Тутъ найширше розвиваеся житье тыхъ трехъ народôвъ (о скôлько и Жидамъ годится признати характеръ самостôйнои народности). Тожь буде се цѣкаво, прослѣдити въ Галичинѣ розвôй тыхъ трехъ народôвъ пôсля выказôвъ найновѣйшого спису людности въ р. 1880. Пôсля сего спису було р. 1880 въ Галичинѣ всеи людности 5,945.507 [6]), въ того було

	всеи людности	
Поляковъ . .	2,698.004 с. е.	45·38%
Русинôвъ (пôсля обр.)	2,516.542 с. е.	42·33%

[6]) Ся цифра подана краевымъ бюромъ статистичнымъ.

УМАНЬСКІЙ СОТНИКЪ

ИВАНЪ ГОНТА.

(*Праця проф. В. Антоновича.*)

(*Дальше.*)

Тымъ часомъ Младановичь и другй економичнй урядники въ Умани, бажаючи заразомъ и конфедерацію надѣлити помочею и выповнити формально приказы Потоцкого, выслали козацку милицію до табору надъ Синюхою, а ôттакъ стали дуже ревно пôдготовляти вôруженье шляхотскои милиціи. Полковникамъ-шляхтичамъ, провôдникамъ козацкои милиціи, наказали они слѣдити за поведеньемъ козакôвъ въ загалѣ, а особенно за дѣланьемъ Гонты. Теперь стали тй панове-урядники стягати зъ всѣхъ селянъ Уманьщины тяжкй данины, а на тй грошѣ почали громадити зброю и мундуры, а именно бѣлй жупаны, зеленй шапки и куртки. До Младановича стали роемъ съѣжджатися мѣсцевй шляхтичѣ на тайнй нарады, разъ-вразъ являлися якйсь потайнй особы, вели якйсь скрытй розговоры, привозили по ночахъ до економичныхъ магазинôвъ запасы зброѣ, сѣделъ и т. и.

Та хочь всѣ тй приготовленя роблено тайкомъ, то однакъ дôйшли про те слухи до самого Потоцкого, котрый задумавъ выслати довѣрного чоловѣка, щобъ розглянувъ, якъ то тамъ поводятся его управителѣ. Але не дуже удачно выбравъ собѣ Потоцкій такого чоловѣка. Ôнъ выславъ до Умани белзского мечника Цѣсельского. Се букъ чоловѣкъ, якъ каже сучасный мемуаристъ, „дуже виднои постаты, але маленькій умомъ, безъ хоробрости и самостôйности“. Цѣсельскій пріѣхавъ до Умани въ урядѣ уповноваженого воеводы; ему було поручено: провѣрити розходы и не допустити розтраты грошей управителями на такй предметы, на котрй самъ властитель не давъ призволеня. Але Цѣсельскій сей-часъ попавъ пôдъ вплывъ Младановича и окружаючои его шляхты. Замѣсть, щобы вдержати тыхъ панôвъ ôтъ пôдпомаганя конфедераціи, ôнъ розказавъ имъ всякй подробности о вношеняхъ воеводы съ Гонтою и о тôмъ, що Гонта доноситъ Потоцкому про ихъ поступки.

Ся вѣстка сильно розворушила умы шляхтичѣвъ. Губернаторъ Младановичь, головный скарбникъ Росашевскій и полковникъ милиціи Обухъ ôтъ давна вже чатували на Гонту. Они завидували ему ласки и довѣрности, якими надѣлявъ его Потоцкій; они глядѣли съ коса на те, ôтъ нихъ независиме, самостôйне и обезпечене становище, якого доступникъ козацкій сотникъ. Ôтъ давна вже гнѣвало ихъ и сердило, що мусятъ обходитися съ „хлопомъ“, не мовь бы съ рôвнымъ собѣ урядникомъ. Теперь ось дôзналися они, що Гонта дѣлае противъ ихъ конфедерацкихъ замыслôвъ и служитъ за средство непонятныхъ для нихъ замѣрôвъ воеводы. Тожь задумали они вышукати всякй можливй способы, щобы очернити его въ очахъ володѣтеля, а якъ можна, той й зовсѣмъ погубити... Тôлько жь до сего треба було конче обвинити его на пôдставѣ довершеныхъ фактôвъ. Тому занялись шляхтичѣ всѣми силами тымъ дѣломъ. Отъ ôтъ чого то почали они. Найперше наклонили Цѣсельского, щобы представилъ Потоцкому, що Гонта дôстае нагороду понадъ свои заслуги, що уманьску касу значно кривдится передачею Гонтѣ на власнôсть двохъ богатыхъ селъ и що булобы справедливо ôтобрати ему тй села та вызначити ему яко сотникови платню 100 золотыхъ (с. е. 15 руб.) на рôкъ, котрй бôльше якъ достаточнй на удержанье „хлопа“. Оттакъ ставъ Младановичь выкликувати та збирати всякй можливй доносы на сотника. Доносчики заразъ и найшлися: кôлька уманьскихъ жидôвъ звѣстили Цѣсельского, будьто въ таборѣ намовляе Гонта козакôвъ, щобы пристали до гайдамакôвъ, але тому мавъ нѣбы перешкодити недавно померший въ таборѣ сотникъ Дашко, котрый будьто сказавъ: „Я не годжуся на те, бо сѣмь тыждневъ буде нашого панованя, а потому черезъ сѣмь лѣтъ будутъ насъ вѣшати и четвертувати.“ Якъ лишь Цѣсельскій почувъ сю жидôвску звѣстку, такъ заразъ хотѣвъ Гонту засудути на повѣшенье. Але другй шляхтичѣ видѣли добре, що тй доносы не конче то оправданй, и повздержали Цѣсельского ôтъ выконаня такои его постановы, надѣючись на бôльше оправдане обвиненье. Отъ незабаромъ появився новый, бôльше серіозный доносъ; его надôславъ въ табору на початку мая полковникъ Обухъ. Обухъ звѣстивъ, що Гонта выѣзджае по ночахъ въ табору до своихъ селъ и тамъ провадитъ часъ на тайныхъ нарадахъ съ якимись „заграничными особами“. Зъ Умани пôслали до Обуха ôтповѣдь на его доносъ; написали ему, що его звѣстка еще недостаточна до того, щобы карати Гонту, и радили ему слѣдити старанно за нимъ, не допускати его до нѣякихъ тайныхъ зносинъ съ посторонными людьми и головно зачаюватись на „заграничнй особы“ и сей-часъ ихъ увязнити, если лишень где появлятся. Годѣ знати якихъ способôвъ уживавъ полковникъ Обухъ, але досыть, що ôнъ якъ слѣдъ доставивъ панамъ-шляхтичамъ новый, по его думцѣ дуже важный доносъ. Заразъ въ кôлька день по ôтповѣди уманьскихъ шляхтичѣвъ пріѣхали до табору козацкого якйсь духовнй мужѣ зъ Кіева и забажали бачитись съ Гонтою. Ну, се вже була достаточна причина для Обуха! Ôнъ казавъ ихъ сей-часъ увязнити, переглядѣти и доставити пôдъ сильною сторожею до Умани, вразъ съ найдеными при нихъ письмами. Почувши се Младановичь, зрадѣвъ мовь дитина, що ось теперь зможе вже разъ скрутити голову свому ворогови! Ôнъ заразъ и призвавъ до Умани Гонту, въ тôй повнôй вѣрѣ, що предсѣ найшовъ разъ достаточнй причины, щобъ его укарати смертею. Але ся утѣха губернатора розвѣялась, мовь мрака на сонци — ему прійшлося дуже розчаруватися... Показалось, що тй увязненй мужѣ духовнй зовсѣмъ не занимались политикою! Найденй при нихъ письма мѣстили въ собѣ лишь политичнй уваги противъ унiи, жалѣ надъ тымъ, що польске правительство забороняе православнымъ жителямъ Украины ходити на прощу до кіевскихъ печеръ, а въ кôнци листъ до Гонты якогось духовного мужа, въ котрôмъ були заявленй лише дружнй чувства. Стало ясно, що на пôдставѣ тыхъ найденыхъ паперôвъ не можна було Гонту анѣ карати анѣ судити, тымъ бôльше, що треба було мати на оцѣ и розположенье Потоцкого до Гонты. Але знову теперь Младановичь найшовся въ труднôмъ положеню! Треба було якось выкрутитись зъ того, тожь Младановичь устроивъ въ честь Гонты пиръ, оправдавъ всю ту подѣю непорозумѣньемъ Обуха, и розбесѣдувавшись дуже отверто съ сотникомъ, предложивъ ему: або зложити щиру клятву на вѣрнôсть шляхтѣ, або скинути зъ себе урядъ сотника и залишити милицію. Гонта ôтповѣвъ, що ôнъ зовсѣмъ не намѣряе анѣ залишити военнои службы, анѣ нарушати

[Русинôвъ (вразъ съ православными)	2,517.414 с. е. 42·34%]
[Русинôвъ (пôсля языка товариского)	2,550.909 с. е. 42·8 %]
Жидôвъ . . .	685.942 с. е. 11·54%

Якъ се вже було показано въ попередной статтiи, число Русинôвъ есть тутъ минимальне, а число Полякôвъ не только максимальне, але навѣть за велике. Дѣйстве число галицкихъ Полякôвъ повертаеся около $2^1/_2$ миліона, такъ що Поляки творять 42—43% всеи галицкои людности.

Далеко важнѣйше придивитись варостови людности въ Галичинѣ ôтъ часу, якъ ведутся точнiи списы с. е. ôтъ р. 1857, а такожь стосункови, въ якôмъ вôставали Русины, Поляки и Жиды до всеи людности въ лѣтахъ 1857, 1869 и 1880. Що до стосунку тыхъ трехъ народôвъ до загальнои людности Галичины, то въ процентахъ представляеся ôнъ, якъ слѣдуе:

Въ Галичинѣ було:

	Полякôвъ	Русинôвъ	Жидôвъ
р. 1857 [7])	44· 8%	44· 7%	9· 7%
р. 1869 [8])	45· 8%	42· 7%	10· 7%
р. 1880	45·38% [9])	42· 8%	11·54%

(взглядно 42·33%)

Вправдѣ статистичне бюро краевого выдѣлу выказуе за р. 1880, що въ Галичинѣ уживае товариского языка польского 3,053.634, що рôвнаеся надъ 50% всеи людности, — однакожь, якъ се мы выказали въ попередной статтiи, се число не може бути приняте за число польскои народности въ Галичинѣ, бо въ нѣмъ мѣстится больше якъ пôвъ миліона жидôвъ, а такожь дуже велике число Русинôвъ и по части такожь Нѣмцѣвъ.

Пріймаючи повысшѣ цифры за пôдставу нашихъ выводôвъ, мы бачимо, що *стосунокъ числа польскои людности* до загальнои людности въ Галичинѣ въ часѣ 1857—1869 взрôсъ бувъ о 1%, а вчасѣ 1869—1880 зменшився о 0·42%; *стосунокъ числа рускои людности* до загальнои зменшився бувъ въ часѣ 1857 до 1869 о 2%, а въ часѣ 1869—1880 взрôсъ о 0·1% (взглядно по минимальному числу обрядовости зменшився о 0·16%), за то *стосунокъ числа жидôвскои людности* до загальнои людности въ Галичинѣ взроставъ разъ на разъ въ часѣ 1857—1869 о 1%, а въ часѣ 1869—1880 вновъ о 1%; такъ що галицка людность стала за часъ ôтъ 1857—1880 с. е. за 23 лѣтъ о 2% *больше жидôвскою.*

Взрôстъ *загальнои людности* Галичины представляеся въ слѣдуючихъ цифрахъ:

р. 1857 було загальнои людности	4,632.866 [10])
р. 1869 „ „ „	5,418.016
с. е. + 785.150 або о 16% больше.	
р. 1880 було загальнои людности	5,946.507
с. е. + 527.491 або о 9·7% больше.	

Ôтъ р. 1857—1880 взросла загальна людность Галичины о 1,312.641 с. е. о 28·3%.

[7]) Пôсля Karacz-ого: Ludność Galicyi.
[8]) Пôсля Karacz-ого.
[9]) Максимальный процентъ ôтповѣдно до максимального принятого числа Полякôвъ.
[10]) Пôсля Czaernig'a Stat. Handb.

Христiяньскои людности въ цѣлôй Галичинѣ було р. 1857 — 4,183.893, р. 1869 4,802.208 отже о 618.315 або 14.7% больше, — а р. 1880 5,214.546, отже о 412.208 або 8.6% больше якъ въ р. 1869, а о 1,030.653 або о 24·8% больше якъ р. 1857.

Жидôвскои людности було въ цѣлôй Галичинѣ р. 1857 — 448.973, р. 1869 — 575.433, отже о 126.460 або 28% больше, а р. 1880 — 685.942, отже о 110.509 або о 19·22% больше якъ р. 1869, а о 236.969 або 52·8% больше якъ р. 1857.

Польскои людности въ цѣлôй Галичинѣ було р. 1857 — 1,981,076, р. 1869 — 2,490.299 отже о 509.223 або 25% больше, р. 1880 2,698.004, отже о 207.705 або 8·35% больше якъ р. 1869, а о 716.928 або 36% якъ р. 1857.

Рускои людности въ цѣлôй Галичинѣ було р. 1857 — 2,085.431, р. 1869 — 2,311.909, отже о 226.478 або о 10.8% больше, р. 1880 — 2,516.542, отже о 204.633 або о 8·85% больше якъ р. 1869, а о 431.111 або 20·7% больше якъ р. 1857.

Такъ отже взросла въ Галичинѣ *въ часѣ ôтъ 1857—1880* с. е. въ протягу 23 лѣтъ:

загальна людность	о 28·3%
христiяньска „	о 24·8%
жидôвска „	о 52·8%
польска „	о 36· %
руска „	о 20·7%

Въ часѣ 1857—1869 с. е. за першихъ 12 лѣтъ взросла въ Галичинѣ:

загальна людность	о 16 %
христiяньска „	о 14·7%
жидôвска „	о 28 %
польска „	о 25 %
руска „	о 10·8%

Въ часѣ ôтъ 1869 до 1880 с. е. за послѣдныхъ 11 лѣтъ взросла въ Галичинѣ:

загальна людность	о 9·7 %
христiяньска „	о 8·6 %
жидôвска „	о 19·22%
польска „	о 8·35%
руска „	о 8·85%

Цифры, тутъ наведенi, самi собою дуже богато говорятъ. Передовсѣмъ показують они, що жидôвскiй елементъ въ обохъ добахъ с. е. такъ въ першихъ 12-ти (1857—1869), якъ и въ послѣдныхъ 11-ти лѣтахъ (1869—1880) все значно больше взроставъ, якъ всѣ иншi народнi елемента краевi, а такожь больше якъ и загальна людность въ Галичинѣ. Въ часѣ ôтъ 1857—1869 бувъ взрôстъ жидôвскои людности *два разы большiй* ôтъ взросту христiяньскои людности въ Галичинѣ, а мало що не *три разы большiй* ôтъ взросту рускои людности. Очевидно статистика не выказуе причинъ сего взросту. Алежь не тяжко ихъ догадатися. Требажь памятати, що въ добу 1857—1869 припадае переведенье повнои рôвноправности жидôвъ, знесенье уставы противъ лихвы, знесенье неподѣльности селяньскихъ грунтôвъ и дозволенье повнои свободы выставляти векслѣ. Була се отже доба найширшого засѣву и процвѣту лихвярства и всякого рода вызыскуваня бѣдного, самопасомъ пущеного, непросвѣченого и нѣкимъ нехороненого народа. Въ часѣ ôтъ 1869—1880 все таки взрôстъ жидôвскои людности перевысшавъ *о больше якъ два разы* рôвночасный взрôстъ рускои, польскои и въ загалѣ христiяньскои людности. Станъ отже не змѣнився въ нѣчѣмъ, хиба только въ ôтношеню до рускои людности. Именножь вôльшалась жидôвска людность въ сю добу (1869—1880) въ прирôвнаню до рускои людности вже не о три разы больше, якъ ее було въ першу добу (1857—1869), але только троха больше якъ два разы. И для сеи проявы подае намъ исторiя тыхъ часôвъ ключь розумѣня. Пригадаймо жь себѣ, що въ добу 1869—1880 припадае перша и найживѣйша дѣяльность Русинôвъ около подвигненя свого народа. Въ ту добу (именно р. 1869) настало товариство „Просвѣта", ôттакъ (р. 1875) товариство им. Качковского; въ той часъ почали розходитись рускi книжочки популярнi, стала выходити „Наука" и т. д., а наше духовенство высоко пôдняло хоругов отвереженя народа. Въ ту добу припадають такожь першi законодавчi мѣры противъ вызыскуваня народа, якъ пр. уставы противъ лихвы и противъ пиньства (1875), хочь безперечно вплывъ сихъ законодавчихъ мѣръ еще надто короткiй, щобы мôгъ выразитися на станѣ людности р. 1880. Колижь мимо того всего взрôстъ жидôвского елементу такожь и въ ту другу добу бувъ такъ значно великiй въ прирôвнаню до загальнои людности христiяньскои, то поясненье на то маемо въ тôмъ, що непріязнi причины псевдо-либерального а радше „експлоатуючого" — вызыскуючого ладу економичного, всесторонно вытворенi въ першôй добѣ (1857—1869), и тутъ дѣлали мало що въ вменшеныхъ розмѣрахъ. Зъ тыхъ причинъ посувався взрôстъ людности въ Галичинѣ въ часахъ 1857—1880 тою похилою дорогою, що, пôсля справедливои уваги Karacz-ого, веде до того, що за 100 лѣтъ кождый третiй мешканець Галичины буде жидъ, — отже до вжидоватѣлости нашои суспôльности, коли противудѣленье суспôльности не розвинеся ширше. (*Д. б.*)

ДОПИСИ.

Зъ Кiева.

(*Ч-ный*) (*Розрыта могила Тараса Шевченка.*) Вы мабуть дуже дивуетесь, що не находите въ „Зарѣ" ôтзывôвъ на зазывный листъ, запрошуючiй почитателѣвъ незабутнёго Кобзаря, сповнити свôй обовязокъ: держати въ чистотѣ могилу поета и поставити на нѣй памятникъ. Чи вже жь, думаете, найшлось только двое людинъ, що порушились тяжкою вѣсткою, що Тарасова могила розрыта, крестъ розбився, скотина доче праведнi кости мученика-поета? Чи вже жь за мѣсяць ôтъ объявленя, що редакція „Зарѣ" пріймае грошѣ на обнову зруйнованои могили, найшлось только 13 карбованцѣвъ (рублѣвъ) зъ всеи Украины? Нѣ, нѣ и нѣ! Сего не було, сего не може бути! Дѣло стоитъ ось якъ: якъ только появився въ „Зарѣ" зазывный листъ, заразъ же почали приносити и надсылати въ редакцію „Зарѣ" грошѣ въ рôжныхъ кôнцѣвъ, только [illegible] губернаторъ Гудимъ-Левковичъ [illegible] себе редактора „Зарѣ", прежнього [illegible] П. А. Андрiевского и наказавъ ему, щобы [illegible] не смѣвъ прiймати грошей и [illegible] печатавъ про розрыту Тарасову [illegible] гилу. Мало сего! Редактеръ хотѣвъ [illegible] тати оповѣстку, що мы, мовь, не [illegible] прiймати грошей на памятникъ, бо [illegible] щимъ отъ насъ обстоятельствамъ, [illegible] оповѣстки не допущено. Отъ тепер [illegible] не знаючи сего всего, дивуются, чого [illegible] нѣкто нѣ зъ ôтки не присылае грошей [illegible] сего еще мало. Недавно приѣздивъ до [illegible] Канѣвскiй городскiй голова и [illegible] губернаторомъ о тôмъ, якбы зробити [illegible] Украинцѣ не поставили креста на могилѣ [illegible]

Кости покôйного поета [illegible] спокôйно спочити въ могилѣ, [illegible] останки Тараса мають своихъ [illegible] радi бы ихъ съ вѣтромъ розвѣяти. [illegible] одинъ школьный инспекторъ [illegible] бувъ у Кирилôвцѣ (тамъ, где родився [illegible] ченко) и тамошнiй селяне просили его [illegible] ти школу на споминъ свого земляка [illegible] Громада давала грошѣ и землю. О [illegible] просили такiй люде, якъ пок. Тулубъ [illegible] помôчникъ попечителя Н. Пирогова [illegible] Тôлькожь за таке ходатайство, щобы [illegible] сю школу, инспекторъ Савченскiй [illegible] мѣсце. Факта самi собою говорять. [illegible] соромъ.... А Тарасова могила все [illegible] розрытою и вопiя до Бога, до людей, до [illegible] рокого Днѣпра-Слонутицѣ, до его [illegible] кличе о правду и справедливость.

(Нашi уваги въ тôй справѣ [illegible] браку мѣсця пôзнѣйше. *Ред.*)

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрiйско-Угорска Монархiя.

(*Рада державна*) за кôлька днiвъ [illegible] пôчне свои нарады, именно 4 л. [illegible] Смолька обявивъ вже посламъ, що на [illegible] засѣданю поставитъ на порядокъ дневный [illegible] читанье новелѣ до закона промыслового [illegible] тельству дуже на тôмъ залежить, щобы [illegible] веля — хочь правду сказати, въ многôхъ [illegible] ведлива — була ухвалена. Правительство [illegible] надѣю, що новеля знайде большость [illegible] послôвъ. Поодинокi комисiя будутъ [illegible] роботы: новый законъ карный, процедура [illegible] на, проектъ о комасацiи грунтôвъ, проектъ [illegible] двигненю краевои культуры черезъ будо [illegible] проектъ трансверзальнои желѣзницѣ [illegible] скои, — все те дасть богато [illegible] дотычнымъ комисiямъ. Комисiя для [illegible] конгруы католицкого духовенства [illegible] зъ фонду религiйного, мае здати [illegible] вительственного предложеня въ тôмъ [illegible] мае бути сеи сесiи внесене [illegible] деню податку ôтъ биржи.

(*Соймъ угорскiй.*) Большостю [illegible] кôлькохъ голосôвъ соймъ угорскiй [illegible] ступованье министра Тиссы въ справѣ [illegible] ты антисемитскихъ брошуръ оправдане.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россiя. (*Нигилисты*) въ ночи на [illegible] долиста замордували офицера полицiи, [illegible] свого часу арештувавъ Софiю Перовску, [illegible] цю убiйства пок. царя Александра II, [illegible] опôсля въ Петербурзѣ.

(*Студентскiй розрухи.*) Заграничнi [illegible] одержують зъ Петербурга дальшi обстоя[illegible]

вѣрности къ воеводѣ Потоцкому. На сѣмъ и перервали противники свои переговоры. Младановичъ, завстыдженый и морально побореный, попращався съ почестею съ Гонтою, котрый ôтъѣхавъ до табору. Але помимо того приказавъ Младановичъ полковникамъ Обуху и Маснишевскому, щобы не переставали старанно слѣдити за Гонтою.

(*Дальше буде.*)

Гдещо про книжку

„Оповѣданя про комахъ. Яка одъ ихъ користь або шкода въ господарствѣ".

(Съ 45 малюнками). О. Степовика. Цѣна 50 коп. Кiевъ. Въ печатни Г. Т. Корчакъ-Новицкого 1882. 16-ка, стор. 250.

Написавъ проф. Иванъ Верхратскiй.

(Конець.)

Ст. 154. „Шовкопрядъ шовковичный" Bombyx mori, Seidenspinner = Прядка Шовковикъ. Мѣсто „Коконъ" француск. Cocon предложивъ бы я: опрядъ, осклепъ, засклепъ; Шовковина — Seidestoff.

Ст. 169. „Шовкопрядъ дубовый або мандрôвный" по описаню Cnethocampo processionea Processionsspinner. Свербиуска походôвка, прядка лучаючася въ полудневôй и пôвнôчно-захôднôй Нѣмеччинѣ. У насъ того рода не найдено. — По дубахъ (а такожь тополяхъ, вербахъ и садовинѣ) лучався у насъ дуже часто Шуриця недопарка (Ocneria dispar, Schwammspinner). Въ декотрыхъ мѣсцевостяхъ значну иногдѣ робить шкоду въ дубровахъ (пр. р. 1865 коло Пôзнанки тинлои въ Тернопôльщинѣ). Гусѣльниця сѣра, щетинисто-волохата, съ червоными и синими бородавками; живе такожь громадно. — Прядка дубовиця = Bombyx quercus, Eichenspinner, у насъ лучаеся, але не буває зъ-часта.

Ст. 171. „Здаеся, що и якiйсь уразливый сôкъ зъ ôтси выходитъ". Дослѣджено, що волоскi усѣльницѣ Свербиуски походôвки маютъ въ собѣ квасъ муравлиный (Ameisensäure, кислоту муравлину). Будучи дуже ломкими крышатся за найлекшимъ доторкомъ и вôбиваютъ въ шкôру, где справляютъ заогненье, подôбно якъ жгучi волоски кропивы.

Ст. 173. „Спôдна пара крылъ такi маленькi, що ихъ ледве й знати и они зовсѣмъ не здатнi до лѣтаня, а только на те, що тогды они хутко брынятъ и тымъ выроблюютъ те двизчанье та гудѣнье, яке мы вчуваемо у мухъ та комарôвъ". По новымъ дослѣдамъ Ляндуа (Landois) намѣстки (halteres, Schwingkölbchen) не справлюютъ самi бурчаня та бреньченя, яке чути у многихъ мухъ въ лету, лише служатъ до поруху обручокъ бренячихъ въ приладѣ голосовôмъ.

Ст. 174. „Муха на кôнчику нôжокъ мае по двѣ липкi бородавинки". Saugscheiben, Haftlappen, avoliae = присма (nom. sing присмо).

Ст. 180. „Спасôвска муха або Джигалка". Stomoxys calcitrans, Stechfliege = Колячка болѣстка. Назва „джигалка" хороша, только сходится съ назвою ростины: „Кропива жигавка, urtica urens. kleine Brennnessel.

Ст. 181. „Мясна муха". Мясныхъ мухъ больше. Тутъ розумѣеся Sarcophaga carnaria, gemeine Fleischfliege, graue Schmeissfliege. Заплювиця мясныха, що кладе личинки на мясо: Въ лету ся муха не дуже чутно гуде. — Другiй рôдъ Calliphora vomitoria, Brechfliege, blaue Schmeissfliege. Спорча плюя (такожь: гучокъ, бурчикъ и пр.) кладе яйця на мясо, а власне она то „въ хату мыттю влѣтае съ великимъ гудѣньемъ".

Ст. 184. „Бычачiй дрôкъ". По образку неудатному щось якбы Tabanus bovinus та косматый — по описаню житя Hypoderma bovis. — У насъ называють всѣ Tabanidae, Bremsen = овадами, оводами, бомками. Оттакъ Tabanus bovinus, Rinderbremse = Овадъ товарячiй або Овадъ скотинникъ, котрый ссе кровь скотины роговои и коней, та яйця кладе въ болото, въ мочарины, где и живе его черва. — Oestridae, Dasselfliegen = Ґедзоватi. Зъ тыхъ Hypoderma bovis, Rindsbiesfliege = Ґедзъ скотовый такожь быдвомъ, быдвакавкою або брендакомъ званый, творитъ такъ званi „огарѣ" с. е. Ґулѣ пôдъ шкôрою на хребтѣ скотины роговои, тамъ бо самиця кладе яйця, зъ котрыхъ выповзують червы (званi перначами або перналями) и вточуются въ живу шкôру худобы. — Gastrophilus equi, Magenbreme des Pferdes = Ґедзель кôньскiй (такожь Ґедзунъ або Гнидникъ). — Cephalomyia ovis або Oestrus ovis, Nasenbreme des Schafes, Бурчимуха овеча (дрôкъ овечiй, рупиця вôвча, носарка овеча.) — Зъ куклородныхъ (Pupipara) на вгадку заслугуе Hippobosca equina, Pferdelausfliege, Плоскавка кôньска (такожь: дрôтъ, дротикъ, пôдхвостникъ, песячка). Понеже комахи, доскуляючi скотинѣ, маютъ у насъ, якъ до сторôнъ, рôжнi и численнi назвы (гл. Початки до уложеня номенклятуры и терминольогiи природописнои I—VI. — Правда 1878. Т. II.) радивбы я для усталеня приняти въ номенклятурѣ рускôй назвы мною тутъ на первôмъ мѣсци положенi.

Ст. 188. „Гесенска муха". [illegible] скои мухи по нѣм. „Hessenfliege" [illegible] Американцями тôй комасѣ тому, [illegible] мано, що гесенске войско р. 1776 [illegible] несло въ пôвнôчну Америку съ [illegible] харчь взятымъ, що однакожь [illegible] нымъ. Cecidomyia destructor, Getreide[illegible] (невластиво: Hessenfliege) Шолудвя[illegible] ничный. — Въ Галичинѣ новѣйшими великi шкоды починила на пшеницѣ еще муха Огриця паскоиога (Cecidomyia [illegible] niopas, bandfüssiges Grünauge [illegible] zmiarka paskowana).

Ст. 198. „Полева бобка" Libellula, [illegible] jungfer = стрекавка.

Ст. 227. „Земляный ракъ" [illegible] europaea Кручокъ земледухъ [illegible] медведикъ, медведюхъ и пр.)

Ст. 231. „Пôвжорсткокрылый" [illegible] Halbdecker, названъ бы я: Полу[illegible] або коротше: Блощаки. — Hal[illegible] mielytra = полукрывы.

Ст. 236. „Рослинный вошѣ". [illegible] zenlaus = Мшиця, Омшиця або [illegible]

Ст. 240. „Безкрылый". Тутъ [illegible] пôсля давного ще подѣлу Блоху [illegible] перь до Мухôвокъ и Вошь, котрые [illegible] съ безкрылою Блошицею [illegible] належатъ до Блощакôвъ.

Авторъ держався давнѣйшого [illegible] махъ, що именно книжцѣ популяр[illegible] дить. Та все-жь ударяя се въ очи, [illegible] книжцѣ комахи поодиноких родів [illegible] якъ Хрущѣвъ, Мотылѣвъ...) без [illegible] описованi. И такъ по хрущи [illegible] (належ. до 5 членныхъ) слѣдують [illegible] ки (4 членнi), по рыльчакахъ [illegible] членнi), ôттакъ свѣтлякъ [illegible]

о розрухахъ студентôвъ въ гдекотрыхъ университетахъ россійскихъ. Яко цѣкавый додатковый фактъ до розрухôвъ въ Казани, доносятъ до вѣденьскои Presse, що офицеръ стрѣльцѣвъ, котрй мали багнетами выгнати студентôвъ зъ университету, казавъ першому рядови волкôвъ выстрѣлити; трехъ студентôвъ убито. — Розрухи студентôвъ въ Петербурзѣ сталися причиною, що царь, намѣряючій перенестися съ родиною до Петербурга на зиму, оставъ еще на якійсь часъ въ Гатчинѣ. — Рôвночасно съ розрухами студентôвъ приготовувався такожь розрухъ робôтникôвъ въ Петербурзѣ. Полиція завчасу дôзналась о тôмъ и двохъ проводирѣвъ арештувала. Сконсигновано такожь войско, щобы на случай потребы було готове выступити для привернення спокою.

Франція. Въ палатѣ пословъ объявивъ министеръ маринарки, що теперь будуеся дуже спѣшно 52 новыхъ кораблѣвъ военныхъ.

Англія. Новй аграрнй мордерства, о котрыхъ мы въ послѣднôмъ числѣ доносили, выкликали въ Ирляндіи межи властителями дôбръ велике враженье. Королевъ Ирляндіи выдавъ проклямацію, котра постановляе, що въ Дублинѣ и въ графствѣ дублиньскôмъ входитъ въ житье новый законъ вынятковый, пôсля котрого агенты полиційнй маютъ право арештувати пôдозрѣнй особы, подыбанй въ ночи. За выкрытье незвѣстного скрытоубійника Фіельда вызначило правительство 5000 фунтôвъ штерлингôвъ (50.000 зр.) нагороды. Звѣстный агитаторъ Диллъонъ мавъ недавно промову, въ котрôй взывавъ чиншôвникôвъ, щобы зовсѣмъ не платили дѣдичамъ чиншу.

Сербія. Зъ Бѣлграду доносятъ сензаційну вѣдомôсть, що тамъ арештовано и ôтдано судови военному бурмистра Князеваца и маляря, належачого до академіи, Николу Марковича, яко пôдозрѣныхъ о участь въ атентатѣ Елены Марковички на короля Милана.

Туреччина. Межи Портою а Чорногорою прійшло знову до непорозумѣнь зъ причины неурегульованыхъ еще рѣшучо границь пôсля постановлень конгресу берлиньского. Порта зажадала, щобы комисія европейска залагодила вже рѣшучо вызначенье границь. Якъ доноситъ телеграма зъ Константинополя, державы европейскй згодилися на жаданье Порты и высылаютъ своихъ комисарѣвъ, щобы занялись остаточною регуляціею турецко-чорногорскихъ границь. Що Порта такъ швидко знайшла послухъ у державъ, се не дивно. Австрія стараеся о пріязнь съ Турціею, Нѣмцѣ попрутъ Австрію. Россія, здаесь, стане по сторонѣ Чорногоры. Англія, котрôй Россія въ справѣ египскôй робитъ такъ много трудностей, певно не стане по сторонѣ Россіи, Италія пôйде, здаесь, такожь за Австріею и Нѣмеччиною. На конференціяхъ комисарѣвъ уявнятся межинароднй противности и се обстоятельство власне надае спорови турецко-чорногорскому бôльше значенье политичне. — Въ всхôднôй Румеліи выбухли були непорозумѣня межи конзулемъ россійскимъ а губернаторомъ Алеко-пашею. Конзуль россійскій жадавъ ôтъ Алеко-пашѣ, щобы позволивъ Россія выбудувати монастыръ въ вывозѣ Шипка, дальше, щобы замовивъ 80.000 карабинôвъ зъ фабрики Бердана и щобы именувавъ одного официра россійского своимъ шефомъ штабу. Алеко-паша не хотѣвъ послухати конзуля, заявляючи, що его именувавъ губернаторомъ султанъ, за потвердженьемъ всѣхъ державъ. Алеко выславъ свого секретаря до Царгороду, щобы въ тôй справѣ порадитись амбасадорôвъ державъ. Та по бôльшôй части порадили Алекови позволити на выбудуванье монастыря на Шипцѣ, а прочй жаданя ôткинути. Алеко такъ и зробивъ.

Египтъ. Правительство англійске, поинформоване о результатѣ слѣдства противъ Араби-паши мало черезъ льорда Дифферена завôзвати правительство египске, щобы завѣсило актъ обжалованя противъ Араби-паши за рѣзню и спаленье Александріи. Правительство египске мае прихилятися до того вôзваня.

майка (нерôвночленна), скрипуны (4 членнй), капустяна блоха (4 членна), золотый жукъ (5 членный), бѣгуны (5 членнй), сонечко або вазулька (тричлен.), могильникъ (5 члени.) а закôнчено гнôйниками, котрй на першій поглядъ будовою тѣла пригадуютъ Хруща маевого и разомъ съ нимъ належатъ до пятичленныхъ и то до Листорожкôвъ (Lamellicornia, Blatthörnige). — Подôбно у Мотылѣвъ: Зачато дневниками (бѣлюхи) скочено до пядуна (метеликъ виваный). ôттакъ описано чотыри роды мотыликôвъ (Microlepidoptera) а скôнчено прядками (bombyces, Spinner). Тое шатанье, той безладъ вовсѣмъ безъ цѣли. Друга важка недостача въ тôмъ, що про дуже частй шкодники, запедѣваючй иногдѣ огроменнй шкоды и словомъ не згадуеся якъ пр. про короѣды (Bostrychidae, Borkenkäfer), про прядку перстенѣвку (Bombyx neustria, Ringelspinner) и пр. пр.

Практичну стôйнôсть книжки пôднесли бы дуже отвѣтнй образки. Вправдѣ на заголовнôмъ листѣ прописано: „съ 45 малюнками". Тіи малюнки однакожь суть то чорнй рытовины дуже середнои роботы. Декотрй (якъ пр. образокъ 5, 21, 26, 30, 39,) самый плôхшій послѣдъ.

Хоть и выказавъ я тутъ декотрй промахи въ книжцѣ „Оповѣданя про комахъ", а такожь часто не згоджуюсь съ номенклятурою Веч. автора, такъ про тое годѣ не признати, що згадана книжка мае цѣну свою яко пôдручникъ для простого народа. Писати популярно а заравомъ зберегчи строгôсть наукову, се рѣчь не такъ то легка. Не можна такожь и сего мовчки поминути, що праця О. Степовика въ тôмъ родѣ перша на Украинѣ — а кождый починъ трудный. Языкъ автора (зъ выняткомъ такихъ конструкцій, якъ: по два гостренькихъ кôгтика) хорошій и плавный, рѣчь поучаюча, тожь „Оповѣданя про комахъ" яко дуже пожиточна книжка заслугуе на розпространенье и добрый привѣтъ межи земляками.

Въ Станиславовѣ 28 жовтня 1882.

НОВИНКИ.

— **Выборы до сойму галицкого** маютъ ôтбутися въ цвѣтню слѣдуючого року.

— **Посолъ дръ Николай Антоневичъ** намѣряе явитися дня 14 (26) грудня с. р. въ Турцѣ, щобы выборцамъ здати справу зъ своеи посольскои дѣяльности.

— **Зъ св. Юра**. Въ четверъ на сесіи консисторскôй поставивъ Преосв. епископъ директора рускои гимназіи о. Вас. Ильницкого совѣтникомъ и референтомъ консисторіи; префекта о. Поляньского помôчникомъ до реферату крыл. о. Павликова. Прочй референты еще не поставленй.

— **Справозданье зъ засѣданя центр. выдѣлу тов. „Просвѣта"** ôтбутого дня 15 (27) падолиста с. р. подъ проводомъ дра Ом. Огоновского. 1) Прочитано и затверджено протоколъ зъ попередного засѣданя. 2) Передано до оцѣненя манускриптъ на послѣдну за сей рôкъ книжочку просвѣтну пôдъ заг. „Исторія Руси Ч. IV". 3) Поручено завôзвати коломыйску филію тов. „Просвѣты", щобы скликала загальнй зборы, коли можна, еще передъ кôнцемъ сего року и щобы предложила справозданье выдѣлови центральному. 4) Ухвалено на внесенье библіотекаря розсылати до всѣхъ книгарнь по однôмъ примѣрнику новыхъ книжочокъ просвѣтныхъ на показъ, а крôмъ того спис книжокъ знаходячихся на складѣ въ магазинѣ товариства, розсылати въ особнôй ôтбитцѣ съ часописями. 5) Принято до вѣдомости письма ôтъ громадъ съ подякою за пересланй даромъ книжочки давнѣйшихъ выдань товариства. 6) Залагоджено дрôбнѣйшй справы касовй и администраційнй. 7) Принято 10 новыхъ членôвъ.

— **На засѣданю центр. Выдѣлу тов. им. Качковского**, ôтбутôмъ 15 (27) падолиста, принявъ выдѣлъ до вѣдомости, що торговельный комитетъ уконституувався, выбравши п. Держка предсѣдателемъ, п. Гучковского заступникомъ, п. Нагôрного секретаремъ, а Волошиновича комитетовымъ.

— **Ôтъ Перемышля** пишутъ намъ: Хочь трохи пôзно, то однакъ не буде безъ рѣчи подати гдеякй вѣстки про музикально-декляматорскій вечеръ, устроеный дня 11 (23) падолиста о. р. товариствомъ „Бурсы для дѣвчатъ" въ честь свого предсѣдателя и основателя Впр. крыл. Льва Кордасевича на памятку его 50-лѣтнои рôчницѣ священьства. На вечерѣ выконано уступы программовй и позапрограмовй. Поза программою були ось тй уступы: 1) Кантата умысне на сей празникъ уложена п. Конкомъ укôнченымъ богословомъ. Выконавъ ей хоръ мужескій питомцѣвъ дух. сѣменища въ Перемышли при участи п. Рыбака, питомця зъ IV року львôвского сѣменища. Выконанье выпало добре, тôлько самôй кантатѣ дасться закинути за велика многогоннôсть; добре отже, що кантату поставлено заразъ по вступнôмъ словѣ. Кантата повинна бути живѣйша, уявляти бôльше ситуацій, божь и житье чоловѣка разъ-на-разъ пôдпадае рôжнымъ змѣнамъ судьбы. А кантата выспѣвуе власне тй змѣны судьбы и славитъ сталôсть выдержалôсть того, въ чію честь она зложена. Въ додатку замѣтимо еще, що п. Конко часто-густо грѣшить такожь въ тôмъ, що въ его укладахъ низшй голосы берутъ поверхъ другихъ высшихъ, тымчасомъ правило композиція заказуе такй движеня. Тыми кôлькома намеками не хочемо засуджувати п. К., котрый усильными трудами добиваеся, — надѣятися, и дôбьеся до меты! 2) Другимъ надпрограмовымъ уступомъ, було сольо Рыбака „Подорожный" (сольо басове въ супроводѣ фортепяна, фр. Шуберта). П. Рыбакъ выконавъ свое сольо съ зрозумѣньемъ судьбы „подорожного", а его голосъ такъ понадобився до сего уступу, що справдѣ немовь для него уложеный. Сольомъ п. Р. були всѣ тронутй до живого, и нѣгде правды дѣти, навѣть слёзы у неодного капнули долѣ!... А того проклону „бодай пропала чужина" кто не затямивъ?! Грôмкй оплески вызвали п. Рыбака въ друге на подіюмъ и почули мы „Сонъ" Лермонтова музики Павлера. Сей уступъ вже не такъ удався, однакъ се не завадило, щобъ п. Р. ставъ предметомъ кôлькадневнои розмовы въ Перемышли и поза нимъ. — Слѣдували теперь уступы программовй. Соля и дуеты въ загалѣ выпали добре. Ту видко було мовбы якусь борбу о першеньство, о вѣнець. И по совѣсти мусимо першеньство ôтдати панѣ Н. К. и паннѣ Е. К. Перша своимъ сопрановымъ голосомъ, а друга хрустальнымъ-ядернымъ альтомъ звернули на себе особлившу увагу. „На що менѣ чорнй брови", сольо укладу Лисенка, трудне до выконаня, а предсѣ п. Ю. Манастырскій питомець сѣм. перем. доказавъ, що и такими спѣвами есть въ силѣ потрунути серця слухачѣвъ, котрй за его высокимъ и лиричнымъ тенôромъ напевно повторили: „чорнявому, зрадливому на лютее горе". Дуетъ „Баркарола" выпавъ такожь хорошо, хиба то одно далося завважати, що голосъ баритоновый п. С. М. яко тихшій не дуже надобався до грôмкого голосу п. К. Г. Хоры мужескй выконанй питомцями вразъ съ кôлькома ново поставлеными презвитерами и гимназіястами выпали пôдъ всякимъ взглядомъ хорошо. Особливо „Ой чого ты почорнѣло" сильно подѣйствовало на гостей. Такожь хоръ „Наша жизнь" укладу Н. Вахнянина, сильно зъелектризувавъ слухачѣвъ. Середню часть украсили дуже соля пп. Рыбака и Манастырского. Самъ наконечный октетъ выпавъ якъ не можна гарно; на загальне жаданье его повторено. П-на О. Ц. выказала свою силу въ грѣ на фортепянѣ. Грае смѣло и добре, тôлько не ôтповѣдный укладъ выбрала на свôй попись. — Найбôльше заимпонувавъ п. С. М. декламацією „До Руси". Дѣйстно, рѣдко коли можна почути такого декляматора. Чаруючій вплывъ выкликавъ ôнъ на гостей, до того причинилися еще его постава и милозвучный голосъ. Бачится, що на слова: „мы народъ!... народъ" нѣкого не було въ сали, щобъ не сказавъ: „и я до него належу"! — Вечеръ закôнчився около десятои годины. Гостей було ажь до надмѣру; всѣ були дуже задоволенй и одушевленй, що посвѣдчивъ ихъ веселый выразъ лиця и горячй бажаня — кобъ еще хочь одинъ такій вечорокъ!... И подумавбы кто, що по октетѣ закôнчилося все?!. Дежь тамъ! Нѣкто певно не рушався домôвъ, а заведено розмовы то о сѣмъ, то о тôмъ; колижь музика заграла коломыйку — молодечй силы не выдержали, а втяли такихъ гопакôвъ, що бодай ихъ! И такъ ишла забава до $4^1/_2$ годины. Перервы танцѣвъ поповнявъ мужескій хоръ своими спѣвами! Доходу на „Бурсу для дѣвчатъ", якъ довѣдуемося, буде около **200 зр.** помимо великихъ выдаткôвъ. *Участникъ вечера.*

— **Зъ Перемышля**. Въ суботу, дня 25 л. падолиста ôтбулася въ окружнôмъ судѣ розправа передъ судіями присяжными противъ селянина Володимира Старосты и противъ урядника „Общого загально-кредитового заведеня для Галичины и Буковины", п. Михаила Чайковского. Прокураторія обжалувала Старосту за тое, що пôдчасъ горячои акціи агитаційнои пôдчасъ выборôвъ дѣдича Тышковского до рады державнои ôтозвався до селянъ словами: „*Тыхъ Ляхôвъ варто до ноги вырѣзати!*" П. Чайковского обжаловувала прокураторія за тое, що чуючи тй слова Старосты, потакнувъ имъ. По переведенôй розправѣ судіи присяжнй признали п. Чайковского невиннымъ, а Старосту виннымъ пôдбурюючои бесѣды. Судъ засудивъ Старосту на два мѣсяцѣ арешту. Староста зголосивъ зажаленье неважности.

— **Арештованя**. Ôтъ 26 до 29 л. падолиста увязнено 10 дальшихъ особъ, яко пôдозрѣныхъ о агитаціи соціялистичній. И такъ полиція арештувала и ôтдала карному судови Ивана Кузьмича и Казимира Тиховского, студентôвъ выдѣлу фильософичного въ университетѣ львôвскôмъ; Ивана Строньского и Іосифа Козачка, ученикôвъ семинарія педагогичнои, и Густава Грушецкого, приватного учителя. Дальше на реквизицію краевого суду увязнено: Ив. Губера, помôчника у фотографа, Ивана Войцѣховского, Іосифа Греника, Дмитра Климовича, челядникôвъ шевскихъ, и Іосифа Сапера, лякерника.

— **Польскій центральный комитетъ** выборчій для всхôдной Галичины розпочавъ вже свою дѣяльнôсть. На засѣданю 28 л. падолиста рѣшивъ комитетъ вôзвати презесôвъ радъ повѣтовыхъ и иншй вплывовй особы, щобы завязували комитеты въ 47 округахъ выборчихъ зъ сельскихъ громадъ, а бурмистрôвъ мѣстъ, щобы зложили комитеты до кôнця грудня и выбрали делегата на зъѣздъ до Львова.

— **Решта жидôвъ-емигрантôвъ россійскихъ** мае сего тыждня вже опустити Броды. Комитетъ жидôвскій въ Бродахъ, котрый мавъ задачу старатися о вывôзъ емигрантôвъ зъ Бродôвъ, вже розвязався, а урядникъ намѣстництва, що бувъ спеціяльно задля жидôвъ россійскихъ експонованый въ Бродахъ, мавъ повернути сими днями до Львова.

— **Зъ Залозець** пишутъ намъ: Ажь сумъ и страхъ переймае христіянина, коли придивится всему, що то дѣеся по всякихъ глухихъ кутахъ нашого краю, якъ то безкарно всякй предпріемцѣ наражуютъ робучихъ людей на калѣцтва и смерть. Въ залозецкôй горальни посесора жида (Вахса) недавно впала одна жѣнка въ брагу, попеклася по поясъ и въ тяжкихъ мукахъ умерла. Жѣнки тяжко працюютъ коло мѣшеня глины; коли на дворѣ студено, то зливаютъ глину горячою брагою. Опôсля знову пукъ котелъ и попаривъ пятеро людей а одному робôтникови выскочившій курокъ вовсѣмъ збезобразивъ лице. Посесоръ якъ може такъ зацытькуе людей, щобы не упоминалися... И нема нѣкого, щобы предсѣ наказавъ жидови-посесорови починити якй средства осторожности при роботахъ въ горальни, щобы люде не тратили житье и здоровлье!...

— **Рускій комитетъ выборчій** зложеный зъ Русинôвъ всѣхъ ôттѣней, мае незабавомъ утворитися во Львовѣ зъ иниціятивы рускихъ пословъ соймовыхъ, и занятись цѣлою акціею выборчою.

— **На послѣднôмъ засѣданю „Ставропигійского Института"** знову не принято одного зъ загально-звѣстныхъ патріотôвъ Русинôвъ, профессора Григорія Цеглиньского, въ члены сего института. За принятьемъ голосували П. П. сов. Коваль скій, дръ Из. Шараневичъ, дръ Алекс. Огоновскій, дръ Корн. Сушкевичъ, дръ Юл. Целевичъ, адъюнктъ суд. Гарасимовичъ и проф. Романчукъ, — разомъ 7 голосôвъ; противъ принята голосували П. П. Сивулякъ, Гавришкевичъ, Волосъ, уряди. магистрату Гарасимовичъ, Чупка, Кимаковичъ, Клемертовичъ и дръ Савицкій, — разомъ 8 голосôвъ.

— **Львôвска окружна рада шкôльна** розпорядила, щобы въ львôвскихъ мѣскихъ школахъ народныхъ наука розпочиналася въ зимѣ о 9-тôй годинѣ рано, а кôнчилася о 12-тôй въ полудне.

— **Ярославска окружна рада шкôльна** розписуе конкурсъ на посады учителѣвъ и учителѣкъ: 1) при 4-кл. муж. школѣ въ Ярославѣ на посаду управляючого учителя (600 зр. пенсія, 100 зр. додатку и мешканье); 2) при 6-кл. женьскôй школѣ двѣ посады старшихъ учителѣкъ (306 зр. пенсія); 3) въ Олешицяхъ (350 зр. и мешк.): 4) въ Реплинѣ, Кореници, Святôмъ, Мякиши новôмъ, Хотилюбѣ, Горайцѣ, Горинци, Жапаловѣ, Жуковѣ всюда 300 зр. и мешк.) Речинець до 19 (31) грудня о. р.

— **Весѣлье гр. Романа Потоцкого**, сына намѣстника гр. Альфреда Потоцкого, съ гр. Изабелею Потоцкою, дочкою гр. Станислава Потоцкого, ôтбулося въ Варшавѣ съ великою величавостею. Кôлька днѣвъ передъ вѣнчаньемъ въ варшавскôмъ high life напувавъ оживленый рухъ. На вѣнчанье прибуло до Варшавы дуже много аристократіи зъ всѣхъ сторôнъ Царства польского. Передъ весѣльемъ гр. Альфредъ Потоцкій давъ въ готелю Европейскôмъ, где занявъ бувъ апартамента цѣлого першого поверха, выставне угощенье для 200 особъ. Вѣнчанье ôтбулося въ костелѣ пп. Визитокъ; вѣнчаню присутствувала вся родина Потоцкихъ. До костела бувъ вхôдъ вôльный тôлько зъ билетами. 300 билетôвъ выдано майже самымъ своякамъ и другамъ родины. Громады цѣкавои публики залягли всѣ побôчнй улицѣ коло костела, щобы приглянутися ôтъ давна невиданому вже въ Варшавѣ зъѣздови найзнаменитшихъ польскихъ родинъ магнатскихъ. Пôдчасъ вѣнчаня замкненй були три улицѣ и перервана ѣзда трамваю. Служба полиційна пôдъ дозоромъ полковника Власовского дбала о порядокъ. Новоженцѣвъ вѣнчавъ администраторъ архидіецезіи варшавскои, кан. Соткевичъ. Гр. Альфредъ Потоцкій бувъ въ цивильнôмъ одягу, пристроився лишь инсигніями золотого руна и биндою ордеру золотои короны. Въ костелѣ бувъ присутный бар. Бреннеръ, австрійскій конзуль въ Варшавѣ. Яко гôсть зъ Галичины бувъ кромѣ родины Потоцкихъ вицепрезидентъ намѣстництва, Филипъ Залескій. Зъ Познаньщины бувъ на вѣнчаню кн. Фердинандъ Радзивилъ. Костелъ Визитокъ бувъ препышно прикрашеный екзотичными цвѣтами. Величавй пальмы, помаранчѣ, цитрины, тисы чудно выглядали при рясномъ освѣтленю. Межи деревами умѣщено цѣлый рядъ мармуровыхъ колюмнъ съ свѣчниками; въ цѣлôмъ костелѣ палало до 1000 свѣтелъ. Антиподіюмъ великого престола було прибране дорогими коронками, такъ само альба каноника була убрана въ венецкй коронки, котрй передъ 100 лѣтами були цѣненй на 30.000 франкôвъ. По вѣнчаню ôтбувся пиръ въ палатѣ гр. Станислава Потоцкого на 280 особъ. Найвысша магнатерія польска представилася на тôмъ пирѣ въ незвычайнôмъ блеску; особливо пышнй були строѣ дамскй. Выправа гр. Изабелѣ Потоцкои коштувала 60.000 зр., кромѣ клейнотôвъ и срѣбра, котрй переходятъ зъ роду въ рôдъ; крôмъ того за сукнѣ, зробленй въ Парижи, заплачено 50.000 франкôвъ, а за коронковый вельонъ слюбный 12.000 франкôвъ. Въ посагу ôтъ родичѣвъ одержала панна молода два хорошй и обширнй ключѣ въ Галичинѣ.

— (**Дрôбнй вѣсти**.) Цѣсарь удѣливъ громадѣ Довжки, пов. турчаньского, 50 зр. запомоги на будову церкви. — Доповняючій выборъ одного члена повѣт. рады въ Самборѣ зъ групы мѣстъ розписаный на день 17 (29) грудня с. р. — Во Львовѣ пануе епидемично ôспа. — Рада мѣста Бережанъ надала обывательство почетне своему послови дру Евс. Черкавскому и краковскому маляреви Янови Матейкови.

ПОСЛѢДНЙ ВѢДОМОСТИ.

Петербургъ. Въ Петербурзѣ зворушенье умôвъ мѣжь студентами и робôтниками тревае дальше. Войско сконсигноване стереже порядку. Жителѣ Петербурга ôтносятся рôвнодушно до предпринятыхъ мѣръ администраціи.

Кіевъ. Студенты университету св. Володимира пôшли за примѣромъ казаньскихъ, петербурскихъ и харкôвскихъ студентôвъ и зôбралися на сходку, на котрôй ухвалили прилучитися до жаданъ своихъ товаришѣвъ згаданыхъ университетôвъ. Противъ кіевскихъ студентôвъ выступило войско; комендантъ завôзвавъ ихъ, щобы розôйшлися. Студенты заявили, що розôйдутся, якъ уступитъ войско. Коли войско уступило, студенты розôйшлися.

Подяка.

Дня 10 жовтня с. р. выбухъ въ моѣмъ гумнѣ зъ причины злочестивого слуги огонь, котрый весь сегорôчный збôръ въ збôжу и паши, заощаджену зъ лѣтъ попередныхъ пашню, приспособленй въ господарствѣ потрѣбнй матеріялы, молотарню и всякй знаряды господарчй мимо сильного ратунку парохіянъ, ц. к. жандармеріи и стражи пожарнои приспѣвшои съ сыкавками зъ Обертына, вповнѣ такъ знищивъ, що слѣдуючого дня анѣ челядь анѣ худобу не було чимъ прокормити. Зъ вдячности про те складаю симъ почт. жандармеріи, пп. обомъ Голиньскимъ, Блядовскому, Исѣиковскому, Гринбергови и прочимъ зъ Обертына въ помôчь приспѣвшимъ за ихъ прихильнй труды, а Веч. оо. Левицкому зъ Камѣнокъ вел., Левицкому зъ Обертына, Волошиньскому зъ Жукотына, Зембовичеви и Квочиньскому зъ Хотѣмира, Пискорскому зъ Жукова, Глѣбовицкому зъ Черемхова, Тиховичеви зъ Хлѣбичина, Вп. пп. А. Теодоровичеви зъ Жукова, К. Лукашевичеви съ Хотѣмира и моѣй любезнѣйшôй родинѣ оо. Ступницкому, Сопеницкому и Литвиновичеви — якъ и многимъ моимъ парохіянамъ за дружне спôвчутье и на заспокоенье наслѣдчихъ потребъ то въ зернѣ то въ паши удѣлену менѣ помôчь, всенародно мою щиру подяку.

Жукôвъ, дня 21 падолиста 1882.

Іоанъ Терлецкій, гр. кат. парохъ.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦИИ.

Вп. о Г. К. в С. На адресѣ значится, доки кто заплатив, разъ для контроль, чи добре записано въ нашихъ книгахъ, а по другѣ, щобы прегадати, що вже решнець платы минувъ. Се дѣяи по всѣхъ порядно administрованыхъ часописяхъ. — *Доброжелателю въ Угорщинѣ.* Дошелъ Ваша, котру мы доперва нынѣ одержали, буде уміщена въ слѣдуючомъ числѣ.

Надлѣкаря штабу дра Г. Шмидта

ОЛѢЙ ДО УШЕЙ

лѣчитъ швидко и основно хроничну глухоту, теченье зъ ушей, кольку въ ушахъ, навѣть въ найбôльше задавненыхъ случаяхъ! Прикрый шумъ въ ушахъ, якъ такожь легку глухоту заразъ усуває, якъ се доказуютъ тысячнѝ оригинальнѝ свѣдоцтва. — Цѣна за фляшку съ поученьемъ о уживаню 3 марки 50 фениковъ.

Головный складъ во Львовѣ у Петра Миколяша; въ Вѣдни I. Engel-Apotheke am Hof Nr. 6. (4—?)

ЦѢННИКЪ.

ТОРГОВЛЯ (2—?)

1

Кароля Баллабана

во Львовѣ

залагоджує ласкавѝ замовленя безпроволочно. При замовленю товарôвъ за готôвку або заличку въ квотѣ 50 зр. наразъ, не числитъ опакованя и ôтставляє желѣзницею франко до послѣднои стаціи.

Цукоръ.

добрый рафин. въ головѣ	—·50
найдобôрнѣйшій „ „	—·51
„ въ кôлткахъ	—·56
„ въ мучцѣ	—·56
ледоватый жовтый	1·—
„ бѣлый	1·20

Кавы.

Сантосъ зелена	1·28
Кольомбо жовтава	1·44
Порторико зелена	1·60
Лягуайра	1·68
„ серед. зернеста	1·76
Куба темно зелена	1·80
Цейльонъ грубозерн	2·08
„ знаменита	2·—
„ дрôбнѣйша	1·88
Мока арабска аромат.	2·
Ява золота чѣльна	2·08

Гербаты

зъ зборôвъ 1882/83.

Хиньско-россійскѝ.

½ кильо Конго цѣсарскои	2·—
„ Фамилійнои	3·—
„ Melang de Moscau	4·—
„ Вылѣвки зъ найлучшихъ гербатъ	1·70

Лыжочка ôтъ кавы безъ чубка высше названои гербаты, при добре кипячôй водѣ въ самоварѣ лишь до гербаты уживанôмъ, дає 2 склянки досковалои гербаты. Самоваръ не повиненъ бути въ середнѣ шурованый, бо вода осаджує вапно, котре черезъ шурованье каламутитъ воду, такъ що она доперва въ десятôй водѣ выходитъ чиста и некаламутна.

Бишкопты.

Альберта Никъ-Накъ	2·40
Франта	2·80

Альберты въ пуделкахъ.

½ кильо, штука	1·80
1 „ „	2·40
Чиньского кильо	2—

Антика пôдъ „Звѣздою“ **ПЕТРА МИКОЛЯША** **во Львовѣ** поручає:

Олѣй рыбячій зъ мнюха

свѣжій, нечищеный и нѣчимъ не заправляный, длятого найуспѣшнѣйшій для дѣтей скрофуличныхъ и терплячихъ на груди. Фляшка 80 кр.

Кава гомеопатична

дра ЛЮЦЕ (Lutze)

въ пачкахъ ¼, ½ и 1 фунтовыхъ. Фунтъ 60 кр.

КАВА ЗЪ ЖОЛУДИ

найлучшій сурогатъ праведнои кавы, даючій здоровый и пожиточный напитокъ, пакетъ 10 кр.

ЧОКОЛЯДА ГОМЕОПАТИЧНА

знаменита безъ приправъ, цѣла пачка 1 зр. 58 кр., пôвъ пачки 75 кр.

КАКАО стовченый въ порошокъ

цѣле пуделко 70 кр., пôвъ пуделка 40 кр.

Молоко згущене швайцарске

знамените средство поживне для дѣтей, пушка 55 кр.

Нестля порошокъ для дѣтей

заступаючій зовсѣмъ материньскій кормъ пушка 90 кр.

ЛИБИГА ЕКСТРАКТЪ ЗЪ МЯСА

въ господарствѣ необходимый для выготовленя доброго, сильного росолу, въ пушкахъ по кр. 85, зр. 1·55, 2·75 и 5·30.

TAPIOCA P. GROULT

даюча дуже поживну зупу

пачка 70 кр.

Екстракты зъ солоду

зъ рôжныхъ фабрикъ, н. пр. Schering'a, Liebe'го, Löflund'a чистѝ и съ рôжными додатками, якъ хининою, рыбячимъ олѣемъ, вапномъ, желѣзомъ, по 60, 90 кр. и 1 зр.

ВОДА ДО ОЧЕЙ

РОМЕРСГАВЗЕНА

фляшка зр. 1·30.

Мораса плынъ

скрѣпляючій волосье

пôвъ фляшки 80 кр., цѣла 1 зр. 20 кр.

Дра КАРОЛЯ МИКОЛЯША

Испаньскѝ вина лѣчничѝ

признанѝ знаменитыми а свѣдоцтвами ВП. проф и докторôвъ: Beneдецкого, Braun'a von Fernwald, Spaeth'a, Drasche'го, Lorinser'a, Корчиньского, Видмана, Еда, Савицкого, Зембицкого, Стшелецкого, Волина, Залозецкого, Стоклюва и Матея Якубовского ôтзначенѝ, проф. хеміи дра Радзишевскимъ хемично досвѣдженѝ и знаменитыми узнанѝ:

Испаньске вино хинове

для скрѣпленя.

Испаньске вино хиново-желѣзисте

противъ безкровности и нервовыхъ хоробъ.

ИСПАНЬСКЕ

вино пепсинове

противъ недостаточного травленя.

ИСПАНЬСКЕ

вино пептонове

противъ выхудѣня въ хоробахъ упертыхъ, покармъ переходячій просто въ кровь.

Испаньске

ВИНО РУМБАРБАРОВЕ

противъ катарôвъ жолудка и кишокъ.

Чверть литрова бутелька 1 зр. 50 кр.

Тожъ само высше поименоваными профессорами и лѣкарями за найлучшій признанѝ:

Для хорыхъ и реконвалесцентôвъ

КОНЯКЪ GRANDE CHAMPAGNE

чверть-литрова бутелька 1 зр. 80 кр.

ВИНО ТОКАЙСКЕ СТАРЕ

чверть литр. бут. 2 зр. 50 кр.

Вино маляга старе

чверть-литрова бутелька 1 зр. 20 кр.

Вино испаньске для реконвалесцентôвъ.

чверть-литрова бутелька 1 зр.

Плястеръ на нагнѣтки Боксбергера

звôй 35 кр.

Кровянка все свѣжа

склянна банька 1 зр. 20 кр.

Цукорки солодовѝ власнѝ и **ЦУКОРКИ МХОВѝ**

противъ кашленя, хрипкамъ и болямъ горла.

ЗЕРНЯТА АНТИКАТАРАЛЬНѝ

Дра VOSSA

пуделко 70 кр.

Правдивѝ зернята Моризона

пара пуделокъ зр. 1·50 и 3·50.

Праведный СИРОПЪ PAGLIANO

фляшка 1 зр.

Порошки Зайдлицкѝ

власного выробу, неуступаючѝ жадным иншимъ що до лѣку, пуделко 1 зр.

Горѣвка француска зъ Бордо

спроваджена и тутъ до фляшокъ наливана; чиста ½ фляшки 60 кр., цѣла фляшка 1 зр. съ солею цѣсля припису B. Lee ½ фляшки 70 кр., цѣла фляшка 1·20.

Вода салицилева и порошокъ салицилевый

до устъ, найлучше средство до консервованя трôбъ и противъ немилои воняи въ устъ, фляшка воды 60 кр., пуделко порошку 30 кр. и 1 зр.

ПОМАДА ALKALOID

найлучша помада до волосся, скрѣпляюча корôнь и вдержуюча выпаданье волосся, слоикъ 60 кр.

Вода кольоньска

власного выробу, дуже добра, по 60 кр. и 1 зр. І. М. Фарины о половину меншѝ фляшки 50 кр. и 1 зр.

ПАРФУМЫ францускѝ

власного выробу.

ПУДЕРЪ францускій правдивый

и власного выробу.

Плынъ на ôтмороженя, власного выробу.

Оцетъ десинфекційный, власн. выробу.

Годзембина Малишевского

противъ ревматизмовъ и гостецовъ.

ВОДА ДО УСТЪ АНАТЕРИНОВА

власного выробу, фл. 40 кр.

Олѣекъ зъ сосны Pinus Punilio

до розтрясуваня въ воздухѣ, фляшочка 80 кр.

Глицериновѝ выробы Зарга,

рôжнѝ мыла, кремы глицериновѝ и чистѝ глицерина.

Кромѣ тутъ наведеныхъ есть ще множество иншихъ средствъ до лѣченя, приладôвъ хирургичныхъ и матеріялôвъ.

ВИНА МОИ ЛѢЧАЩѝ и НАПОѢ для хорыхъ и реконвалесцентôвъ находится на складѣ и въ всѣхъ реномованыхъ аптикахъ Галичины и Кракова, якъ такожь въ всѣхъ краяхъ коронныхъ.

Высылки почтою або желѣзницею выконуются безъ проволоки. (2—?)

Дня 5 сѣчня 1883 тягненье

ТЕРСТЕНЬСКОИ ЛЬОТЕРІИ ВЫСТАВОВОИ

1. Головна выграна въ готôвцѣ 50.000 зр.
2. Головна выграна въ готôвцѣ 20.000 зр.
3. Головна выграна въ готôвцѣ 10.000 зр.

Дальше слѣдуючѝ выранѝ:

1 на 10.000 зр.—4 по 5000 зр.—5 по 3000 зр.—15 по 1000 зр.—30 по 500 зр.—50 по 300 зр.—100 по 100 зр.—200 по 50 зр.—542 по 25 зр.—разомъ

1000 выграныхъ на **213.550** зр.

Докладнѝ списы выграныхъ лежатъ для перегляду во всѣхъ мѣсцяхъ продажи льосôвъ.

Цѣна льосу 50 крейцарôвъ.

Замовленя при залученю 15 кр. на выдатки почтовѝ просится надсылати до

Льотерійного ôтдѣлу Терстеньскои выставы,

Piazza Grande Nr. 2 in Triest. (7—16)

Кто желавбы взяти продажь льосôвъ, нехай звернеся заразъ на наведену въ горѣ адресу.

Во Львовѣ льосы набути можна въ гал. Рустикальнôмъ банку кредитовôмъ и въ кредитовоземскôмъ закладѣ для Галичины и Буковины.

ОБЪЯВЛЕНЬЕ!

Обще рôльничо-кредитне Заведенье для Галиціи и Буковины, общество зарегистроване съ неограниченою порукою

(1—9) **ôткрыло**

за призволеньемъ Высокои Власти державнои

въ собственнôмъ домѣ ул. Ôрмянска Нръ 2

(напротивъ „Народного Дому“)

ÔТДѢЛЕНЬЕ ЗАСТАВНИЧЕ.

Удѣляє пожички на заставы,

а именно:

цѣннѝ еффекты, дорогоцѣнности, выробы фабричнѝ и ремѣсничѝ и всякѝ предметы маючѝ вартôсть.

Овочѣ сушенѝ безъ дыму.

1 кильо яблокъ винныхъ на американьскій способъ, оббираній и краяній въ розличныхъ видахъ . . 80 кр.
1 кильо грушокъ оббираныхъ и прасованыхъ . . . 1 зр.
1 кильо грушокъ въ лупинахъ 50 кр.

Розсылає въ мѣшечкахъ по 5 кильо франко и безъ всѣхъ иншихъ коштôвъ до кождои стаціи почтовои.

(2—3) **Л. К.**

въ Пѣстыни, почта въ мѣсци.

„ДЫМЪ“,

повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

BROCKHAUS'

Kleines

Conversations-Lexikon

in 2 Bänden.

Mit Karten und Abbildungen.

3. Aufl. geb. 15 M.

Weihnachtsgeschenk.

Въ Мельбурнѣ 1881. — І Нагорода — Срѣбный медаль.

Предметы граючѝ

4—200 кавалкôвъ; съ окрасами або безъ нихъ, мандолины, бубники, дзвôнки, кастанеты, небеснѝ голосы, гра на арфѣ и т. д.

Коробки граючѝ

2—16 кавалкôвъ; дальше непессерки, поставки на цигара, швайцарскѝ домки, альбумы на фотографіи, приряды до писаня, коробки на рукавички, тягарки на листы, вазы на цвѣты, табакирки, столички, фляшки, склянки, портмонетки, стôльчики и т. д., все съ музикою. Все найновѣйше и найôтличнѣйше поручає

I. H. Heller, Bern (Schweiz).

Тôлько прямѝ замовленя ручатъ за правдивôсть; илюстрованѝ цѣнники высылаются franco.

100 найкрасшихъ выробôвъ, въ которыхъ можна найлучшихъ еффектъ продукти, 30.000 фрамендъ розкладанъ пробовати отъ пакоплюя с. р. до 30 цвѣтня 1883 яко пробки.

(2—4)

Угорскѝ вина

бѣлѝ и **червонѝ**, въ фляшкахъ и бочôвкахъ, якъ такожь власнѝ винокурнѝ коняки и наливки можна у мене якъ найдешевше дôстати.

КЕКЕСИ КАЛЬМАНЪ

(Kékesy Kálmán)

властитель винницѣ

въ Gyöngyös на Уграхъ.

Всякѝ поясненя и цѣнники посылаются даромъ.

Пробна скриня съ 12 фляшками по 0·7 литры стоитъ ôтъ желѣзницѣ 8 зр. (8—25)

Саломонъ Бардахъ

во Львовѣ, ул. Краковска, ч. 20

поручає

великій выбôръ рôжнородныхъ [illegible] до писаня, рисованя, приборôвъ [illegible] менныхъ и галантерійныхъ, якъ [illegible] ордерôвъ котилеонныхъ.

Выконує карты визитовѝ [illegible] по 40 кр.

Вдова по священику

шукає мѣсця въ якôмъ [illegible] чôмъ домѣ яко управительк[illegible] дочу або и цѣлого господарства подъ дуже приступными [illegible] ми. Адресъ: „М. С.“ [illegible]

Выдавець и отвѣчальный редакторъ: Володимиръ Барвѣньскій.

Зъ друкарнѣ Тов. им. І[illegible]

Львовъ
Университета
(ул. обовязковѝ)